

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO
ZA LATA 2012-2013**

powiat raciborski
zielona oaza kultur

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013

ul. Niemodlińska 79 pok. 22
45-864 Opole
tel./fax: 77 454-07-10, 077 474-24-57
kom. 605-26-24-27
e-mail: albeko@poczta.fm

Wykonawcą
Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego
za lata 2012 – 2013 był zespół firmy ALBEKO z siedzibą w Opolu
w składzie:

mgr inż. Beata Podgórska
mgr inż. Jarosław Górniak
mgr inż. Paweł Synowiec
mgr Marta Stelmach
Mateusz Podgórski

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	4
2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE RACIBORSKIM ZA LATA 2012-2013.....	4
3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2012-2013 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.	5
3.1 KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH.....	5
3.2 OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH.	9
3.3 POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO.	14
4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI	35
5. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA.....	42
6. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.....	42
7. STRESZCZENIE.....	43
8. LITERATURA.	44

1. WSTĘP

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz.U. z 2013 r. poz. 1 232 z późn. zm. – tekst jednolity) Zarząd Powiatu co 2 lata sporządza raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska, który przedstawia Radzie Powiatu.

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019" została przyjęta Uchwałą Nr XXIV/244/2012 Rady Powiatu Raciborskiego z dnia 27 listopada 2012 r. i obejmowała cele z „Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”.

Ustawa „Prawo ochrony środowiska” nie określa wymagań dotyczących formy i struktury sprawozdania z realizacji powiatowego Programu ochrony środowiska. W samym Programie założono, iż analiza realizacji programu polegać będzie przede wszystkim na monitorowaniu czyli obserwacji zmian w wielu wzajemnie ze sobą powiązanych sferach funkcjonowania danego obszaru (ekonomicznej, społecznej, ekologicznej itp.).

W Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego założono, że system monitoringu dla powiatu powinien zawierać n/w działania, które pozwolą na bieżące monitorowanie jego realizacji:

1. systematyczne zbieranie danych liczbowych oraz informacji dotyczących realizacji poszczególnych zadań Programu; wynikiem tych działań będzie materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen,
2. uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych empirycznych; otrzymany materiał będzie służył przygotowaniu raportów,
3. przygotowanie raportów z realizacji zadań ujętych w Programie,
4. analiza porównawcza osiągniętych wyników z założeniami Programu; określenie stopnia wykonania zapisów przyjętego Programu oraz identyfikacja ewentualnych rozbieżności,
5. analiza przyczyn odchyień oraz określenie działań korygujących polegających na modyfikacji dotychczasowych oraz ewentualne wprowadzenie nowych instrumentów wsparcia,
6. przeprowadzenie zaplanowanych działań korygujących.

2. ZAKRES DANYCH PODSTAWOWYCH, DOKUMENTY WEJŚCIOWE DO RAPORTU O STANIE ŚRODOWISKA W POWIECIE RACIBORSKIM ZA LATA 2012-2013.

Dane podstawowe do wykonania Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego” za lata 2012-2013 stanowią głównie:

- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019;
- sprawozdania opisowe z realizacji budżetu powiatu za lata 2012 i 2013,
- informacje statystyczne GUS (dostępne w pełnym zakresie za rok 2012, i w niepełnym zakresie za rok 2013),
- informacje pozyskane ze Starostwa Powiatowego w Raciborzu,
- raporty o stanie środowiska w województwie śląskim wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
- rejestr form ochrony przyrody publikowany przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Katowicach,
- opracowania własne.

3. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ZA LATA 2012-2013 WRAZ Z ANALIZĄ WYDATKÓW.

3.1 Kierunki działań systemowych.

Cel strategiczny:

3.1.1 Doprowadzenie do sytuacji, aby projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki były zgodne z obowiązującym prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny były uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów

Zadania umieszczone w harmonogramie zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego w dziale „Kierunki działań systemowych”:

<i>Zadania koordynowane:</i>						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania		Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Miasto Racibórz	2012-2013	Utrzymanie schroniska dla bezdomnych zwierząt na rzecz Gminy Racibórz		ok. 500 000	wykonano
2.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Wydatki - dotyczące bezdomnych i odebranych zwierząt		64 959,64	wykonano
3.	Gmina Kornowac	2012-2013	Opracowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Kornowac - Wprowadzenie nowych terenów pod zabudowę		16 202,80	w trakcie
4.	Gmina Rudnik	2012-2013	Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik		193 382,40	wykonano
5.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży szkolnej		7 000,00	wykonano

Zadania własne realizowane w dziale „Kierunki działań systemowych” w ramach działań określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, które nie zostały umieszczone w harmonogramie:

Zadania własne:
3.1.2. Upowszechnienie i wspieranie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego.
- współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi
<i>Realizacja zadania:</i>
Starostwo Powiatowe współpracuje z organizacjami pozarządowymi m.in. w zakresie realizacji zadań publicznych związanych z szeroko pojętą ekologią, ochroną środowiska, ochroną zwierząt oraz ochroną dziedzictwa przyrodniczego. Wśród organizacji i stowarzyszeń współpracujących już od wielu lat można wymienić: Okręgowy Inspektorat Pracy, KRUS, Śląska Izba Rolnicza, Ośrodek Doradztwa Rolniczego, ARiMR, Śląski Ogród Botaniczny. Działania prowadzone są również w Centrum Edukacji Ekologicznej w ramach Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej.
- bieżący monitoring i aktualizacja programów i planów z zakresu ochrony środowiska
<i>Realizacja zadania:</i>
Na stronach internetowych Starostwa Powiatowego umieszczane są dokumenty strategiczne Powiatu Raciborskiego oraz poddawane konsultacjom społecznym projekty dokumentów zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W ramach wykonywania bieżących działań przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Raciborzu, m.in. projekty przygotowywanych w 2012 roku dokumentów (Program Ochrony Środowiska, Prognoza oddziaływania na środowisko) były umieszczane na stronie BIP Starostwa w określonych ustawowo terminach.
3.1.3. Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”.
- kontynuacja realizacji programu edukacji ekologicznej, - wspieranie merytoryczne i finansowe aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży np. organizowanie konkursów i sesji popularno-naukowych związanych z tematyką środowiskową
<i>Realizacja zadania:</i>
W zakresie prowadzenia działań edukacyjnych Powiat Raciborski włącza się w organizację wielu przedsięwzięć. Co roku wspólnie z Gminą Pietrowice Wielkie organizowana jest „Eko Wystawa – ciepło przyjazne środowisku”, która na dobre zagościła w kalendarzu imprez powiatu i urosła już do miana największej imprezy targowej tego typu w regionie. Na realizację tego zadania publicznego o charakterze ponadgminnym w zakresie edukacji ekologicznej, co roku przeznaczana jest dotacja celowa. Prezentowane nowoczesne i ekologiczne systemy grzewcze oraz budowlane pozwalają mieszkańcom na systematyczną wymianę dotychczasowych, słabo wydajnych i przestarzałych źródeł ciepła. W zakresie edukacji ekologicznej w latach 2012-2013 współorganizowano i współfinansowano również konkursy ekologiczne, przyrodnicze, dla dzieci i młodzieży Powiatu Raciborskiego: Powiatowy Konkurs Ekologiczny odbywający się pod hasłem „Dla siebie i dla Ziemi” (uczestnicy: gimnazjaliści), Powiatowy Konkurs Matematyczno – Przyrodniczy „EKOMAT” (uczniowie klas VI szkół podstawowych). Co roku (dot. również lat 2012-2013) Powiat włączył się w Ogólnopolską Akcję „Sprzątanie Świata” poprzez pomoc w zbiorce materiałów, które są przekazywane do szkół Powiatu i wykorzystywane podczas Akcji. W drugim półroczu 2012 i 2013 roku wspólnie z lokalnym radiem przygotowano cykl audycji promujących walory przyrodnicze Powiatu Raciborskiego pt.: „Zielony Powiat”. W ramach popularyzacji odnawialnych źródeł energii w roku 2012 Starosta Raciborski objął Honorowym Patronatem konferencję pt.: „Racjonalne wykorzystanie odnawialnych źródeł energii”, gdzie poruszana została tematyka energetyki wiatrowej i biogazowni.
- wsparcie finansowe projektów z zakresu edukacji ekologicznej o zasięgu ponadgminnym
<i>Realizacja zadania:</i>

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Dotacja na organizację Powiatowych Dożynek organizowanych przez Gminę Racibórz, dotacja bieżąca dla Gminy Pietrowice wielkie na współorganizację „XII Eko Wystawy – Pietrowice Wielkie 2012”, audycje radiowe „Zielony Powiat”, przeprowadzono okresowe badanie osuwisk na terenie Powiatu Raciborskiego, konkursy „EKOMAT”, „Dla siebie i dla Ziemi” oraz szkolenia	40.799,91
2.	2013	Dotacja na organizację Powiatowych Dożynek organizowanych przez Gminę Racibórz, dotacja bieżąca dla Gminy Pietrowice wielkie na współorganizację „XIII Eko Wystawy – Pietrowice Wielkie 2013”, audycje radiowe „Zielony Powiat”, przeprowadzono okresowe badanie osuwisk na terenie Powiatu Raciborskiego, konkursy „EKOMAT”, „Dla siebie i dla Ziemi” oraz szkolenia	69.429,99

- współdziałanie władz powiatowych z mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i działań podejmowanych na rzecz jego ochrony

Realizacja zadania:

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Promocja Powiatu Raciborskiego (w tym kwota 868.815,53 zł realizowana była przez Agencję Promocji Ziemi Raciborskiej i Wspierania Przedsiębiorczości na Zamku Piastowskim w Raciborzu)	965.809,46
2.	2012	Starostwo Powiatowe w Raciborzu realizowało dwa projekty unijne: 1) „Sprawny samorząd. Wdrażanie usprawnień w zarządzaniu jednostką samorządu terytorialnego w 10 urzędach gmin i 2 starostwach powiatowych z terenu województwa opolskiego i śląskiego.” – w ramach wydatków bieżących wydatkowano kwotę 11.696,17 zł, 2) „Nowoczesny Urząd – informatyzacja Starostwa Powiatowego w Raciborzu w celu poprawy jakości usług” – w ramach wydatków majątkowych wydatkowano kwotę 396.542,21 zł (wkład własny wyniósł 69.705,58 zł).	513.756,86
3.	2013	Promocja Powiatu Raciborskiego, w tym kwota 826.407,76 zł realizowana była przez Agencję Promocji Ziemi Raciborskiej i Wspierania Przedsiębiorczości na Zamku Piastowskim w Raciborzu.	949.164,62

- działania z zakresu rolnictwa ekologicznego i leśnictwa

Realizacja zadania:

Wspierany jest rozwój Rolnictwa, w ścisłej współpracy z instytucjami związanymi z tą tematyką m. in. Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Śląską Izba Rolniczą, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa czy Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Każdego roku, w poszczególnych gminach naszego powiatu organizowane były Dożynki Powiatowe, a w roku 2013 Powiat Raciborski był organizatorem tego tradycyjnego święta plonów. W ramach działalności Referatu zorganizowano liczne szkolenia, prelekcje oraz konkursy wiedzy rolniczej przeznaczone głównie dla uczniów szkół gimnazjalnych i podstawowych, jak również rolników naszego powiatu. Współorganizujemy cykliczne konkursy: „Bezpieczne Rolnictwo Powiatu Raciborskiego”, „BHP - P.POŻ.”, konkurs dla młodzieżowych drużyn pożarniczych Powiatu Raciborskiego, a także konkursy p.n.: Bezpieczna praca w rolnictwie”, „Gospodynie wiejskie strażniczkami bezpieczeństwa pracy na wsi”, „Sołtys liderem bezpiecznej pracy w rolnictwie”. Ponadto referat organizował liczne, bezpłatne szkolenia przeznaczone dla rolników Powiatu Raciborskiego z zakresu szeroko rozumianego rolnictwa (np.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

z zakresu zasad wypełniania wniosków o dopłaty obszarowe), jak również wyjazdy na wystawy i targi rolnicze.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Wypłata ekwiwalentu za prowadzenie uprawy leśnej dla rolników Powiatu Raciborskiego.	11.240,88
2.	2013	Wypłata ekwiwalentu za prowadzenie uprawy leśnej dla rolników Powiatu Raciborskiego	11.656,89

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

3.2 Ochrona zasobów naturalnych.

Cel strategiczny:

3.2.1 Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej.

Zadania umieszczone w harmonogramie zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego w dziale „Ochrona zasobów naturalnych”:

<i>Zadania własne:</i>						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi – realizacja zadania	Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Powiat Raciborski	2012	Adaptacja Zamku Piastowskiego w Raciborzu na Ponadgraniczne Centrum Dziedzictwa Kulturowego - Utworzenie Centrum Dziedzictwa Kulturowego Bramy Morawskiej na Zamku Piastowskim w Raciborzu	(w tym 954.990,86 zł to środki unijne, a 1.182.636,30 zł to środki własne powiatu. Zadanie jest dofinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013)	2.137.627,16	wykonano
2.	Powiat Raciborski	2012	Wykonanie remontu kaplicy Zamku Piastowskiego w Raciborzu		544.068,81	wykonano
3.	Powiat Raciborski	2012-2013	Nadzór nad gospodarką leśną	Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie.	52.000,00	wykonano
4.	Powiat Raciborski	2012-2013	Utrzymanie zieleni	Zagospodarowanie i urządzenie terenów zieleni będących we władaniu Powiatu oraz na terenie Starostwa Powiatowego (zakup sadzonek)	6 004	wykonano
<i>Zadania koordynowane:</i>						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi – realizacja zadania	Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Miasto Racibórz	2011-2014	Budowa przystani wodnej ze sceną na terenie modernizowanych Bulwarów Nadodrzańskich na odcinku od mostu Zamkowego do ul. Brzozowej w Raciborzu - Stworzenie		12 432,11	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

			regionalnego produktu turystycznego poprzez budowę infrastruktury aktywnych form turystyki			
2.	Miasto Racibórz	2012-2013	Przywrócenie wartości przestrzeni miejskiej poprzez wielofunkcyjne zagospodarowanie Nadodrzańskich Bulwarów w Raciborzu - Wielofunkcyjne wykorzystanie terenów na cele edukacyjne, turystyczne, rekreacyjne	Wykorzystano środki pozyskane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach zadania opracowano aktualizację kosztorysów na budowę przystani wodnej ze sceną na terenie modernizowanych Bulwarów Nadodrzańskich na odcinku od mostu Zamkowego do ulicy Brzozowej w Raciborzu. Na podstawie opracowanej dokumentacji i w drodze przetargu wyłoniono wykonawcę robót budowlanych. Zakres robót obejmuje wykonanie przystani wodnej w Parku Zamkowym w postaci bloku betonowego zabezpieczonego ściankami szczelnymi. Środki będące w dyspozycji Wydziału Rozwoju zostały wydatkowane na działania promocyjne tj. wykonanie oraz montaż tablicy informacyjnej.	83 981,49	wykonano
3.	Miasto Racibórz	2012-2013	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni miejskiej		ok. 2 500 000	wykonano
4.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Południowo-Zachodni Szlak Cysterski		465 409,27	wykonano
5.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Utrzymanie zieleni na terenie gminy Kuźnia Raciborska		34 527,60	wykonano
6.	Gmina Nędza		Budowa infrastruktury aktywnych form turystyki wraz z oznakowaniem tras rowerowych	Zadanie nie było realizowane		nie wykonano
7.	Gmina Rudnik	2012-2013	Kompleksowe utrzymanie terenów zieleni	Cięcia pielęgnacyjne drzew, koszenie poboczy	69 359,40	wykonano

Zadania realizowane w dziale „Ochrona zasobów naturalnych” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, które nie zostały umieszczone w harmonogramie:

Zadania własne:
3.2.1 Zachowanie bogatej różnorodności biologicznej.
Ochrona i utrzymanie krajobrazu rekreacyjnego
- rozwój sieci szlaków turystycznych i ścieżek dydaktycznych na terenach interesujących przyrodniczo
<i>Realizacja zadania:</i>
Na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie funkcjonują obiekty edukacyjne, leśne dydaktyczne ścieżki rowerowe, ścieżki przyrodniczo – leśne. Nadleśnictwo Rudy Raciborskie w 2012 roku zakończyło działania związane z remontem stawów rybnych w rezerwacie przyrody "Łęczczok". Projekt sfinansowany był z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 - 2013 oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
3.2.2 Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego.
- stały nadzór nad gospodarką leśną i sporządzanie dokumentacji urzędzeniowej w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa
<i>Realizacja zadania:</i>
Obowiązki i prawa właścicieli lasów wynikają z postanowień ustawy o lasach. Gospodarowanie w lasach prywatnych prowadzone jest przez właścicieli według uproszczonego planu urządzenia lasu lub decyzji starosty wydanej na podstawie inwentaryzacji stanu lasów. Dokumenty te określają także wielkość dopuszczalnego do pozyskania drewna na danym terenie. Nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa w Powiecie Raciborskim został przekazany w drodze porozumienia Nadleśnictwu Rudy Raciborskie. Zgodnie z przepisami ustawy o lasach Lasy Państwowe zobowiązane są służyć radą i pomocą prywatnym właścicielom lasów w prowadzeniu gospodarki leśnej. Leśnicy w ramach tych działań: <ul style="list-style-type: none"> - doradzają prywatnym właścicielom, jak prowadzić gospodarkę leśną, - udostępniają sadzonki drzew i krzewów leśnych, - wykonują na koszt nadleśnictw zabiegi zwalczające i ochronne w lasach prywatnych, jeśli wystąpią tam organizmy szkodliwe, zagrażające trwałości lasu, - organizują wykonanie zadań gospodarczych w lesie (w tym sprzedaż drewna), na podstawie umowy z właścicielem lasu, - sporządzają wielkoobszarowe inwentaryzacje stanu lasów oraz prowadzą bank danych o lasach.
- wykonanie uproszczonych planów urządzenia lasów
<i>Realizacja zadania:</i>
W latach 2012-2013 nie przygotowywano uproszczonych planów urządzenia lasu ani inwentaryzacji stanu lasów (wszystkie były obowiązujące).
- odnowienie lub przebudowa drzewostanów zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych spowodowanych czynnikami biotycznymi lub abiotycznymi, zagrażających trwałości lasów
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie jest realizowane przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie w ramach prowadzonej gospodarki leśnej, w oparciu o Plan urządzenia lasu na lata 2006 - 2015.
3.2.3. Racjonalizacja gospodarowania zasobami wód powierzchniowych i podziemnych w taki sposób, aby uchronić gospodarkę od deficytów wody.
- modernizacja systemu oczyszczania ścieków w obrębie budynków będących własnością Powiatu
<i>Realizacja zadania:</i>
Nie przeprowadzano modernizacji systemu oczyszczania ścieków w obrębie budynków będących własnością Powiatu.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

3.2.4. Zabezpieczenie przed skutkami powodzi.

- stworzenie systemu szybkiego ostrzegania i reagowania w przypadku zagrożenia powodzią,
- opracowanie planu awaryjnego na wypadek powodzi, uwzględniającego ochronę obiektów wrażliwych na terenie powiatu i poszczególnych gmin (np. oczyszczalni ścieków, ujęć wód, terenów zabytkowych i przyrodniczo cennych, składowisk odpadów, itp.)

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez RZGW oraz Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Raciborzu. Zasady postępowania i działanie systemu reagowania zostały opisane w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego.

3.2.5. Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych oraz przywracanie im funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej.

- okresowa kontrola pH i zawartości metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo,
- prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu, Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie. W 2012 roku zostały przeprowadzone badania jakości gleb w Gminie Racibórz i Kornowac, w 2013r. w Gminie Nędza i Krzanowice.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Wykonanie badania gleb na terenie Gminy Racibórz i Kornowac przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą z Gliwic, zakup nagród dla laureatów konkursów współorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu, wyjazd na Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej AGROTECH	21.642,25
2.	2013	Zakup nagród dla laureatów konkursów ekologicznych współorganizowanych przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu, na wykonanie badania gleb na terenie Gmin Krzanowice i Nędza oraz na organizacja Dożynek Powiatowych	56.521,99

- przeciwdziałanie degradacji chemicznej gleb poprzez ochronę powietrza i wód powierzchniowych

Realizacja zadania:

Realizacja zadania opisana w rozdz. 3.3.1. i 3.3.2.

- obserwacja terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu.

3.2.6. Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie zagospodarowania przestrzennego i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych

- kontrola stanu faktycznego w przypadku wydobywania kopalin bez wymaganej koncesji i naliczanie opłat eksploatacyjnych w przypadku nielegalnej działalności

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane przez Starostwo Powiatowe w Raciborzu. W zakresie ochrony kopalin - zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze przedsiębiorca jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji zasobów złoża na podstawie dokumentacji geologicznej i projektu zagospodarowania złoża. Umożliwia to bieżącą kontrolę racjonalnego wykorzystywania surowca. Projekt zagospodarowania złoża sporządza się dla istniejącego lub projektowanego obszaru górniczego, w którym będzie prowadzona eksploatacja złoża lub wydzielonej jego części przewidzianej do zagospodarowania w okresie objętym koncesją.

Aktualne informacje dotyczące terenów wykorzystywanych bądź planowanych pod eksploatację kopalin zawarte są w gminnych planach zagospodarowania przestrzennego.

W przypadku stwierdzenia faktu wydobywania kopaliny bez koncesji organ nadzoru górniczego nakazuje wstrzymanie takiej działalności, nakładany jest obowiązek skutecznego zabezpieczenia terenu. W przypadku braku sprawcy nielegalnej eksploatacji powiadamiane są organy ścigania o zaistniałym fakcie, w celu jego ustalenia.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Na terenie Powiatu Raciborskiego w latach 2012-2013 nie wydawano decyzji dot. nielegalnego wydobycia kopalin.
- gromadzenie, archiwizowanie i przetwarzanie danych geologicznych
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie realizowane przez Państwowy Instytut Geologiczny, Marszałka Województwa i Starostwo Powiatowe w Raciborzu.
- opiniowanie studiów i planów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego
<i>Realizacja zadania:</i>
W latach 2012-2013 zadanie realizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

3.3 Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

Cel strategiczny:

3.3.1 Osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami.

Zadania umieszczone w harmonogramie zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” dotyczących ochrony powietrza atmosferycznego:

Zadania własne:						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi – realizacja zadania	Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Powiat Raciborski	2012-2013	Remont drogi powiatowej nr 3526S - II etap (Pietrowice - Gródczanki)	Konserwacja odcinka nawierzchni DP 3526 dojazd do m. Gródczanki w 2013r.: 88.737,12 zł	358.184,06	wykonano
2.	Powiat Raciborski	2012	Modernizacja dróg powiatowych nr 3514S i 3523S w Rudniku	Dotacja dla Gminy Rudnik na realizację zadania pn. „Modernizacja odcinków dróg powiatowych nr 3514S i 3523S”	339.736,84	wykonano
3.	Powiat Raciborski		Dofinansowanie zadania pn. "Modernizacja drogi nr 688016S" (Dolędzin - Ponięcice)	Zadanie nie było realizowane - odstąpienie gminy Rudnik od porozumienia zawartego z powiatem na dofinansowanie tego zadania.		nie wykonano
4.	Powiat Raciborski	2012-2013	Remonty nawierzchni oraz chodników na drogach powiatowych (dokumentacja i roboty budowlane)	2012: Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu prowadził remonty i naprawy bieżące, w tym: - naprawa środków transportowych oraz maszyn – 24.514,98 zł, - remonty nawierzchni dróg (w tym remonty cząstkowe) – 263.283,96 zł, - remonty przepustów, studzienek, barier energochłonnych, elementów poręczy mostów – 17.119,53 zł. 2013: Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu – remonty i naprawy bieżące, w tym m. in.: - remonty cząstkowe (330.402,60zł),	304.918,47 437.930,10	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				<ul style="list-style-type: none"> - remont elementów odwodnienia (46.296,64 zł), - remont wiaduktu w Krzanowicach (22.156,30 zł). <p>Ponadto środki przeznaczone na usługi niezbędne do prawidłowego utrzymania pasa drogowego, takie jak akcja zimowa, cięcia techniczne drzew, wykonanie prac porządkowych na drogach, prace odtworzeniowe rowów, inwentaryzacja danych drogowych.</p>		
5.	Powiat Raciborski	2012	Kompleksowa termomodernizacja budynków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Rudach	Zadanie finansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013. Ponadto w ramach wydatków majątkowych własnych wykonano roboty budowlane na kwotę 21.860,04 zł oraz opłaty za wykonanie aktualizacji audytu energetycznego modernizacji gospodarki ciepłej wraz z termomodernizacją budynków MOW Rudy po zakończeniu w/w zadania na kwotę 4.305,00 zł.	413.432,92	wykonano
6.	Powiat Raciborski	2012	Termomodernizacja budynku Przychodni Zdrowia w Raciborzu przy ul. Ocickiej 51A		376.588,67	wykonano
Zadania koordynowane:						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi – realizacja zadania	Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Miasto Racibórz	2010-2014	Ścieżka rowerowa Racibórz - Krzyżanowice - Chotebuz wzdłuż rzek Olza i Odra - Poprawa jakości infrastruktury rowerowej Raciborza o znaczeniu transgranicznym	Przed rokiem 2012 wydatkowano 2 892 833,20, łączny budżet zadania 2 912 115,20 zł	10 917,5	wykonano
2.	Miasto Racibórz	2013	Wymiana kotłów grzewczych na SUW 1-go Maja		54 210,00	w trakcie
3.	Miasto Racibórz	2009-2013	Rozwój transportu publicznego w Gminie Racibórz poprzez zakup taboru autobusowego - kompleksowa i zintegrowana modernizacja systemu autobusowej	Wydatki łączne planowane: 2 525 000,00, wydatki poniesione do 2013 roku: 2 020 000,00, wydatki w 2013 roku: 505 000,00		wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

			komunikacji publicznej w Gminie Racibórz			
4.	Miasto Racibórz	2012	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej Nr 5 w Raciborzu przy ul. Bojanowskiej 5 - Budynek szkoły przewidziany do remontu. Termomodernizacja ma na celu zmianę systemu grzewczego		939 287,05	wykonano
5.	Miasto Racibórz	2012-2014	Termomodernizacja SP-15 - Zwiększenie sprawności energetycznej i obniżenie kosztów eksploatacji budynków szkoły	Wydatki łączne planowane: 5 719 271,00, wydatki poniesione do 2013 roku: 43 911,00 , wydatki w 2013 roku: 2 963 026,96, wydatki w kolejnych latach: 677 541,00		w trakcie
6.	Gmina Krzanowice	2012-2013	Budowa drogi gminnej w Wojnowicach ul. Ogrodowa	W latach 2012-2013 zadanie nie zostało zrealizowane. I etap odbudowy drogi jest obecnie realizowany. Wg umowy z wykonawcą koszt zadania wynosi 93 044,47 zł.		nie wykonano
7.	Gmina Krzyżanowice	2013-2014	Przebudowa ulicy Polnej w Rudyszwałdzie	Etap II – realizowany jest w 2014 r. Koszt realizacji zadania inwestycyjnego 287.827,97 zł.	2013 etap I – 206.497,56	w trakcie
8.	Gmina Krzyżanowice	2012	Opracowanie dokumentacji na modernizację ul. Dworcową w Krzyżanowicach	Realizacja całości zadania modernizacji ul. Dworcowej – 1.914.091,94 zł.	23.622,00 zł.	wykonano
9.	Gmina Krzyżanowice	2011-2014	Opracowanie dokumentacji do projektu "Rowerem przez sąsiednie przygraniczne miejscowości" tzw. "hacka cesta"	Zadanie realizowane w roku 2014. Całkowity koszt realizacji zadania inwestycyjnego 856.593,78 zł. Całkowity koszt opracowania dokumentacji projektowo-kosztorysowej wyniósł 19.680,00 2011 rok – 5.000,00 2012 rok – 14.680,00	Dokumentacja – 14.680,00 zł	wykonano
10.	Gmina Rudnik	2010	Dofinansowanie modernizacji dróg powiatowych Nr 3503S i 3547S	Wykonano w 2010r.		wykonano
11.	Gmina Rudnik	2012-2013	Modernizacja drogi Nr 688016S (Dolędzin i Ponięcie od drogi DP 3522S do drogi DK 45)	Opracowano dokumentację, Remontu drogi nie przeprowadzono.	7 380,00	w trakcie
12.	Gmina Rudnik	2012-2013	Modernizacja dróg po kanalizacji w Rudniku	Wymieniono nawierzchnię na całej szerokości jezdni na odcinkach dróg gminnych: Powstańców Śl., Starowiejska, Szkolna, Gawliny. Wymieniono nawierzchnię na całej szerokości jezdni na odcinkach dróg	406 482,49 509 605,26	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				powiatowych: Kozielska i Sylwestra. Zadanie realizowane z porozumieniu z Powiatem Raciborskim.		
13.	Gmina Rudnik	2012-2013	Modernizacja ul. Górnej w Brzeźnicy	Opracowano dokumentację projektową w 2012r. W 2013r. ogłoszono dwukrotnie przetarg na realizację zadania, ze względu na brak ofert unieważniono postępowanie. Wykonano roboty związane z wycinką drzew kolidujących z drogą.	65 026,80	w trakcie
14.	Gmina Rudnik	2012	Modernizacja ul. Łąkowej w Ponięcicach	Wymieniono konstrukcję jezdni dojazdowej do bloków	273 443,83	wykonano
15.	Gmina Rudnik		Modernizacja ul. Krętej w Laskach	Nie zrealizowano.		nie wykonano
16.	Gmina Rudnik	2012-2013	Modernizacja ul. Wiosennej w Szonowicach	Wykonano odcinek drogi o nawierzchni z kostki brukowej betonowej	52 465,99	wykonano
17.	Gmina Rudnik	2012-2013	Modernizacja ul. Klonowej w Rudniku	Zrealizowane z zakładanym zakresie	50 000,00	wykonano
18.	Gmina Rudnik	2013	Modernizacja drogi w Jastrzębiu	Wyrównano nawierzchnie dróg gruntowych oraz odtworzono rowy przydrożne łącznej długości 600m, wyremontowano 2 przepusty	34 208,62	wykonano
19.	Gmina Kornowac	2012	Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Kobyli	Wykonanie drogi o dł. 830 mb, podbudowa z tłucznią, nawierzchnia asfaltowa; dofinansowana ze środków UM w Katowicach w kwocie 114.416,52 zł	241 485,80	wykonano
20.	Gmina Kornowac		Gmina Naturalnie Słoneczna - montaż instalacji solarnych na budynkach mieszkalnych na terenie gminy Kornowac - Ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej na terenie gminy	Gmina pozostała na liście rezerwowej	20 000,00	nie wykonano
21.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Remonty dróg gminnych		521 895,58	wykonano
22.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Remont ulicy Młyńskiej w Siedliskach		95 000,00	wykonano
23.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Remont ulicy Słonecznej w Rudzie Kozielskiej		110 000,00	wykonano
24.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Odtworzenie dróg gminnych w związku z realizacją zadania pod nazwą "Budowa kanalizacji sanit. dla obszaru Kuźni		600 000,00	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

			Raciborskiej część południowo-zachodnia"			
25.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Modernizacja skrzyżowania komunikacyjnego ul. Świerczewskiego - Moniuszki w Kuźni Raciborskiej		305 429,23	wykonano
26.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Termomodernizacja budynku Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Kuźni Raciborskiej przy ul. Klasztornej 9		1 128 755,42	wykonano
27.	Gmina Krzyżanowice	2012-2013	Termomodernizacja budynku Przedszkola w Chałupkach		470 000	wykonano
28.	Gmina Krzyżanowice	2012-2013	Termomodernizacja i przystosowanie ośrodków zdrowia na terenie gminy w celu poprawy jakości usług medycznych lecznictwa otwartego	Ośrodek zdrowia Krzyżanowice Ośrodek zdrowia Tworków	503 500 508 400	wykonano
29.	Gmina Nędza	2012-2013	Termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego przy ul. Raciborskiej 55 w Zawadzie Książęcej		367 665,03	wykonano
30.	Gmina Nędza	2012-2013	Termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego przy ul. Raciborskiej 55a w Zawadzie Książęcej		406 954,08	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Zadania realizowane w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, które nie zostały umieszczone w harmonogramie:

Zadania własne:			
- prowadzenie remontów istniejących dróg m.in. zmiana nawierzchni, - rozbudowa sieci ścieżek rowerowych			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	W ramach wydatków majątkowych Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu wykonał: - remont drogi powiatowej 3526S Pietrowice-Gródczanki II etap – 358.184,06 zł, - remont chodnika w Łubowicach – 99.964,15 zł, - budowę chodnika przy DP3545S ul. Potoki w Pogrzebieniu – 99.962,07 zł, - poszerzenie DP3536S ul. Astrów Górki Śląskie – 99.958,17 zł, - remont ul. Topolowa w Kuźni Raciborskiej DP 3509S – 67.993,43 zł, - wymianę nawierzchni jezdni w m. Borucin – 43.072,93 zł, - budowę chodnika ul. Staszica w Makowie DP 3525S – 37.559,39 zł, - utwardzenia nawierzchni stan. postojowych DP 3548S Jeruzalem – 37.470,19 zł, - remont drogi ul. Główna Krzyżanowice – 17.976,22 zł, - przebudowę chodnika przy DP 3516S i DP 3529S w Tworkowie – 3.690,00 zł, - sygnalizację świetlną ul. Piaskowa Racibórz – 1.463,70 zł, - zakup kotła centralnego ogrzewania – 27.832,86 zł.	895.127,17
2.	2012	Dotacja w formie pomocy finansowej dla Gminy Racibórz na zadanie pn. "Remont ulicy Fabrycznej wraz ze skrzyżowaniem z ul. Szkolną w Raciborzu"	350.908,27
3.	2012	Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu - remonty nawierzchni dróg (w tym remonty częściowe) oraz remont przepustu drogi wojewódzkiej DW 935. Ponadto środki przeznaczone na usługi niezbędne do utrzymania prawidłowego porządku na terenie Powiatu, takie jak akcja zimowa, pielęgnacja i cięcia drzew, odmładzanie żywopłotów, kruszenie łomu asfaltowego, uporządkowanie pasa drogowego, naprawa elementów odwodnienia	799.861,94
4.	2012	Realizacja zadania „Modernizacja dróg wewnętrznych i utwardzenie terenu Starostwa Powiatowego w Raciborzu przy Placu Okrzei 4” wraz robotami towarzyszącym.	169.480,45
5.	2013	Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu realizował zadania, w tym: - modernizacja ul. Piaskowej w Raciborzu na odc. od mostu na Odrze do ul. Sudeckiej (wraz ze skrzyżowaniem DP3548S) – 319.999,97 zł, - wykonanie ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Piaskowej w Raciborzu DP3548S (przebudowa chodnika) – 225.792,47 zł, - remont chodnika przy DP3523S ul. Sylwestra Rudnik (+projekt budowlany, roboty) – 130.154,30 zł, - projekt techniczny dla zadania <i>Wykonanie chodnika przy</i>	1.426.084,37

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

		<p>DP3536S ul. Ofiar Oświęcimskich w m. Górki Śląskie, wykonanie chodnika, utwardzenie istniejącego ciągu pieszego – 109.329,28zł,</p> <ul style="list-style-type: none"> - opracowanie dokumentacji projektowej ul. Główna w m. Kobyla, wykonanie chodnika, utwardzenie nawierzchni – 98.840,36 zł, - konserwacja odcinka nawierzchni DP 3526 dojazd do m. Gródczanki – 88.737,12 zł, - remont przepustu drogowego w m. Gródczanki – 76.139,71 zł, - „Przebudowa (remont) chodnika przy drodze powiatowej 3516S i 3529S w Tworkowie” – 75.380,37 zł, - przebudowa chodnika przy DP 3529S w Bolesławiu – 60.028,17 zł, - przebudowa chodnika przy DP 3516S w Tworkowie (+dok. projektowa) – 59.954,89 zł, - modernizacja odc. chodnika w ciągu DP w Łubowicach ul. Eichendorffa – 56.807,35 zł, - aktualizacja dokumentacji technicznej dot. zad. pn. "budowa (utwardzenie istniejącego ciągu pieszego) chodnika przy ul. Staszica w Makowie" i opracowanie dokumentacji techniczno-projektowej w m. Borucin – 10.381,20 zł, - dokumentacja na zad. przebudowa odc. DP 3522S ul. Słowackiego w Modzurowie – 8.610,00 zł, - dokumentacja dot. obiektu mostowego DP3527S w m. Wojnowice – 6.888,00 zł, - pozostałe – 8.242,58 zł; 	
6.	2013	Dotacja dla Gminy Racibórz na realizację zadania "Remont ulic gminnych Warszawskiej i Wileńskiej w Raciborzu";	99.579,40
7.	2013	Dotacja dla Gminy Krzyżanowice na realizację zadania pn. "Przebudowa ul. Krzyżanowskiej w Tworkowie łączącej drogę powiatową S3516 z drogą krajową nr 45".	3.847,64
8.	2013	Opracowano dokumentację projektową oraz wnioski aplikacyjne dla dwóch zadań: "Przebudowa drogi powiatowej nr 3515S ul. Raciborskiej w Bieńkowicach" oraz „Przebudowa drogi powiatowej nr 3546S ul. Wiejskiej w Babicach”. Ponadto kwotę 5.584,50 zł przeznaczono na opracowanie projektu koncepcyjnego zadania „Przebudowa drogi DP 3521S oraz budowa chodnika w ciągu ul. M. Konopnickiej w Szonowicach”.	24.985,00 13.792,00
9.	2013	Remonty nawierzchni dróg (w tym remonty cząstkowe), remont studni rewizyjnych, wpustów, elementów odwodnienia, remont nawierzchni odcinka drogi wojewódzkiej nr 915 w Zawadzie Książęcej, naprawa odcinków dróg wojewódzkich nr 935 Racibórz-Kornowac-Rzuchów oraz nr 416 w Pietrowicach Wielkich. Ponadto środki wydatkowane na usługi niezbędne do utrzymania prawidłowego porządku na terenie Powiatu, takie jak akcja zimowa, wzmocnienie pobocza, naprawa bariery energochłonnej, uporządkowanie pasa drogowego, naprawa elementów odwodnienia, pielęgnacja zieleni, ustawianie oznakowania pionowego.	1.280.955,79
10.	2013	Referat Inwestycji i Remontów - realizacja zadania „Modernizacja chodnika na odcinku od ulicy Armii Krajowej do bramy wjazdowej Starostwa Powiatowego w Raciborzu przy pl. Stefana Okrzei 4”	28.555,31

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

- upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii, - prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Opis zadania w rozdziale 3.1.3.			
- realizacja przedsięwzięć termomodernizacyjnych, - poprawa efektywności energetycznej i ciepłej budynków w zasobach Powiatu Raciborskiego			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Opis zrealizowanych zadań umieszczony wyżej, w tabeli z działaniami umieszczonymi w harmonogramie.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2013	Dotacja dla Gminy Racibórz na wymianę okien w budynku Domu Pomocy Społecznej przy Pl. Jagiełły 3 w Raciborzu	30.000,00
2.	2013	Opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Termomodernizacja ścian zewnętrznych oraz dachu w MOS-ie w Raciborzu” przez Referat Inwestycji i Remontów	6.775,80
- promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii m.in. w obrębie budownictwa mieszkalnego rozproszonego (w szczególności w ramach środków zewnętrznych) oraz technologii zwiększających efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu - realizacja zadania „Instalacja kolektorów słonecznych dla przygotowania ciepłej wody użytkowej dla budynku Komendy PSP w Raciborzu”.	5.627,00
2.	2012	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu - instalacja kolektorów słonecznych	25.000,00
3.	2012	Dotacja dla Gminy Racibórz na instalację solarów na budynku gminnym w Raciborzu przy ul. Sempołowskiej 5	18.000,00
- optymalizacja i rozbudowa lokalnego układu komunikacyjnego			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Realizacja zadania pn. „Poprawa bezpieczeństwa ruchu i skrócenie czasu przejazdu w wyniku przebudowy drogi powiatowej 3500S łączącej DK45 z DW421” (finansowane ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2007-2013), w tym: - 67.730,40 zł m.in. na opracowanie dokumentacji projektowej, studium wykonalności, wykonanie wniosku aplikacyjnego i operatu wodno prawnego, - 13.948,20 zł na przygotowanie map z projektem podziału działek w części zajętych pod drogę powiatową nr 3500S, w celu wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia z mocy prawa przez Powiat Raciborski.	81.678,60
2.	2012	W ramach środków unijnych - refundacja otrzymanej z instytucji zarządzającej tj. Ministerstwa Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej przekazanej partnerowi czeskiemu – Krajowi Morawsko-	1.817.156,05

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

		Śląskiemu w ramach zadania pn. „ <i>Modernizacja trans granicznej drogi na odcinku Tworków-Dehylov</i> ”.	
3.	2013	Realizacja projektu „ <i>Poprawa bezpieczeństwa ruchu i skrócenie czasu przejazdu w wyniku przebudowy drogi powiatowej 3500S łączącej DK45 z DW421</i> ”, w tym na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania „ <i>Przebudowa drogi powiatowej nr 3525S Maków - Kornice</i> ” 30.750,00 zł.	34.172,50
- dofinansowanie lokalnego transportu zbiorowego			
<i>Realizacja zadania:</i>			
Starostwo Powiatowe wydawało zezwolenia na linie regularne w komunikacji zbiorowej w obrębie powiatu na wniosek przedsiębiorcy, prowadzone były uzgodnienia w drodze postanowienia linii komunikacyjnych wykraczających poza powiat – w 2012 roku wydano 6 zezwoleń, w 2013 roku wydano 16 zezwoleń oraz 23 postanowienia uzgadniające.			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Objęcie nowych udziałów w spółce PKS – dla Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Raciborzu	145.000,00
2.	2013	Objęcie nowych udziałów w spółce PKS dla Przedsiębiorstwa Komunikacji Samochodowej w Raciborzu	170.000,00

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013

Cel strategiczny:

3.3.2. Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wszystkich wód.

Zadania umieszczone w harmonogramie zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” dotyczących ochrony wód:

<i>Zadania koordynowane:</i>						
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi – realizacja zadania	Poniesiony koszt [zł]	Wykonanie
1.	Miasto Racibórz	2012-2013	Budowa i modernizacja sieci, urządzeń i obiektów wodociągowych		2 836 711,00	wykonano
2.	Miasto Racibórz	2012-2013	Budowa i modernizacja sieci, urządzeń i obiektów kanalizacji sanitarnej	w tym środki własne ZWiK Sp. z o.o.: 1 199 164,00 zł pożyczka WFOŚiGW: 1 672 913,00 zł	2 872 077,00	wykonano
3.	Gmina Kornowac	2012-2013	Kanalizacja dorzecza Górnej Odry 2009-2015 (w części dot. gminy Kornowac)		b.d.	w trakcie
4.	Gmina Kornowac	2012-2014	Wymiana sieci wodociągowej -Gmina Kornowac w latach 2010-2015 - Nowa sieć wodociągowa	Wykonane w 2012r.: - 100 m ul. Brzezka przez Górną Odrę - 105 m ul. Raciborska Wykonane w 2013r.: - modernizacja zbiornika wody pitnej przy przepompowni B. przy ZSP Pogrzebień Planowane w 2014r.: - wymiana wodociągu ul. Brzezka 694,m	49.591,25	w trakcie
5.	Gmina Krzanowice		Budowa kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Krzanowice (I i II etap)	Zadanie nie było realizowane		nie wykonano
6.	Gmina Krzyżanowice	2012-2013	Kanalizacja Dorzecza Górnej Odry - Gminy Krzyżanowice i Kornowac	prace projektowe i koncepcyjne, obsługa projektu		w trakcie
7.	Gmina Kuźnia Raciborska	2012-2013	Budowa kanalizacji sanitarnej dla miasta Kuźnia Raciborska część południowo-zachodnia - objęcie udziałów w spółce GPWiK		4 784 619,47	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

8.	Gmina Nędza		Budowa kanalizacji sanitarnej w gminie Nędza	(sieć bez oczyszczalni)	160 000,00	w trakcie
9.	Gmina Pietrowice Wielkie	2012-2013	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w Gminie Pietrowice Wielkie	Realizacja zadania pn. „Przydomowe Biologiczne Oczyszczalnie Ścieków dla mieszkańców Gminy Pietrowice Wielkie sposobem na ochronę środowiska naturalnego”	19 006 680,41	wykonano
10.	Gmina Rudnik	2011	Budowa wodociągu na powstającym osiedlu w Rudniku	Realizację zadania zakończono w 2011r.		wykonano
11.	Gmina Rudnik		Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie nie było realizowane		nie wykonano
12.	Gmina Rudnik	2012	Wykonanie kanalizacji deszczowej przy ul. Kurzydyma w Gamowie	Wymieniono rurociąg kanalizacji deszczowej z rur betonowych na PCV.	46 649,99	wykonano
13.	Gmina Rudnik	2012	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Rudnik	Odtworzono nawierzchnie dróg po budowie kanalizacji sanitarnej	484 307,67	wykonano

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Zadania realizowane w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, które nie zostały umieszczone w harmonogramie:

Zadania własne:			
<p>- rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem, - intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych, w tym weryfikacja pozwoleń wodno-prawnych</p>			
<i>Realizacja zadania:</i>			
<p>Działania prowadzone są na bieżąco przez pracowników Referatu Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Raciborzu. Wydawane są pozwolenia wodno-prawne z zakresu wprowadzania ścieków do wód i do ziemi oraz do urządzeń kanalizacyjnych - regulujące ilość i jakość odprowadzanych ścieków, nakładające obowiązek wykonywania analiz ścieków. Starostwo Powiatowe w Raciborzu wydało 49 pozwoleń wodno - prawnych w 2012 roku oraz 47 w roku 2013.</p>			
Zadania inne:			
Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu - poprawa odwodnienia korpusu drogowego w miejscowości Cyprzanów (47.483,90 zł), odtworzenie rowu w Raciborzu przy ul. Pogrzebieńskiej (23.056,46) i w miejscowości Tworków (29.443,38)	99.983,74
2.	2013	Realizacja zadania "Odbudowa, konserwacja rowów, remont mostów i przepustów realizowanych w ramach zagospodarowania poscaleniowego na obrębach Maków i Kornice w gminie Pietrowice Wielkie - etap I"	1.992,69
3.	2013	Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu - wykonanie poprawy odwodnienia korpusu drogowego - odtworzenie rowów, przepustów i remont ścianki czołowej przepustu w pasie DP 3523S.	49.696,13

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013

Cel strategiczny:

3.3.3. Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju i Polityką Ekologiczną Państwa.

Zadania umieszczone w harmonogramie zadań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” dotyczących gospodarki odpadami:

<i>Zadania koordynowane:</i>					
Lp.	Jednostka realizująca	Rok realizacji zadania	Nazwa zadania	Uwagi - realizacja zadania	Wykonanie
1.	Starostwo Powiatowe, Gminy, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu	2012-2013	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych, mających na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami	<p>Na terenie poszczególnych gmin Powiatu Raciborskiego realizowane były następujące działania edukacyjno-informacyjne, mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej z zakresu gospodarki odpadami (zarówno niebezpiecznymi jak i innymi niż niebezpieczne):</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie organizowanych na terenie gmin selektywnych zbiórek odpadów, - wspieranie jednostek oświatowych uczestniczących w ogólnopolskich projektach ekologicznych, - prowadzenie działań informacyjnych na temat gospodarki odpadami w miejscowej prasie, na tablicach ogłoszeń w urzędach oraz na stronach www poszczególnych gmin, - coroczny udział w akcji „Sprzątanie Świata”, - propagowanie w szkołach idei selektywnej zbiórki odpadów, poprzez organizowanie konkursów ekologicznych, - przygotowanie oraz rozprowadzenie wśród mieszkańców gmin plakatów oraz ulotek na temat segregacji odpadów, - zbiórki baterii w placówkach oświatowych, <p>Ponadto we wszystkich gminach Powiatu Raciborskiego prowadzona jest edukacja ekologiczna, dotycząca szkodliwości wyrobów azbestowych</p>	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				<p>i konieczności ich usunięcia do końca 2032 r.</p> <p>Znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399) zobowiązała gminy do wprowadzenia od 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, a tym samym do zintensyfikowania działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu przygotowanie mieszkańców do prawidłowej segregacji odpadów.</p>	
2.	Gminy, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu	2012-2013	Intensyfikacja działań na rzecz selektywnej zbiórki surowców wtórnych na terenie poszczególnych gmin powiatu	<p>Wszystkie gminy Powiatu Raciborskiego mają zorganizowane i wdrożone systemy selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.</p> <p>Selektywnie zbierane są przede wszystkim papier, tworzywa sztuczne i szkło (metale ze względu na swoją wartość w większości sprzedawane są bezpośrednio przez mieszkańców w skupach surowców wtórnych).</p> <p>System selektywnego zbierania i odbioru odpadów dostosowany jest do rozwiązań technologicznych przyjętych w III Regionie Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK), do którego przyporządkowane zostały wszystkie gminy Powiatu Raciborskiego.</p> <p>W świetle nowelizacji ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r. poz. 1399) - Gminy zobowiązane były do wprowadzenia od 1 lipca 2013 r. nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. W związku z powyższym mieszkańcy nie są już zobowiązani do samodzielnego zawierania umów z firmami odbierającymi odpady. Śmieci stały się własnością gmin i to one wybrały w przetargu firmy, które odbierają odpady od mieszkańców, z kolei mieszkańcy płacą gminom tzw. podatek śmieciowy.</p> <p>W 2013 r. Starostwo Powiatowe wydatkowało kwotę 6 tys. zł na zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów.</p>	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

3.	Gminy, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu, właściciele nieruchomości	2012-2013	Zbiórka oraz zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych	<p>Prawie wszystkie gminy Powiatu Raciborskiego wprowadziły zbiórkę bioodpadów zielonych (np. trawa, liście, gałęzie, trociny itp.) w 2013 r. wraz z nowym systemem gospodarowania odpadami - wyjątek stanowi Gmina Racibórz, która zbiórkę tego typu odpadów prowadzi już od kilku lat.</p> <p>Zagospodarowanie zebranych odpadów zielonych odbywa się w instalacjach funkcjonujących w ramach III RGOK.</p> <p>Ponadto na terenach wiejskich oraz w miastach na terenie niektórych posesji jednorodzinnych, odpady ulegające biodegradacji - zielone i kuchenne - zagospodarowywane są przez mieszkańców we własnym zakresie, zarówno na przydomowych kompostownikach jak i przy skarmianiu zwierząt (resztki jedzenia, tzw. zlewki itp.).</p> <p>Odpady biodegradowalne takie jak papier i tektura zbierane są selektywnie na terenie wszystkich gmin Powiatu Raciborskiego.</p> <p>Papier i tektura spalane są także w paleniskach domowych.</p>	w trakcie
4.	Gminy, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu, sklepy, apteki, placówki medyczne	2012-2013	Zbiórka odpadów niebezpiecznych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych	<p>Zbiórka odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych na terenie poszczególnych gmin Powiatu Raciborskiego odbywa się w następujących formach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odpady niebezpieczne przyjmowane są w Punktach Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), - organizowane są okresowe, objazdowe zbiórki tego typu odpadów - zgodnie z ogłaszanym wcześniej harmonogramem. <p>Ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zużyte baterie zbierane są do specjalnych pojemników ustawionych w placówkach oświatowych, urzędach gmin oraz w budynkach użyteczności publicznej, - zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opakowania po środkach ochrony roślin, przekazywane są odpowiednio w punktach sprzedaży nowych wyrobów tego typu - na zasadzie wymiany sztuka za sztukę przy zakupie nowych 	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				wyrobów, - przeterminowane leki zbierane są do specjalnych pojemników ustawionych w wybranych aptekach na terenie poszczególnych gmin.	
5.	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu	2012-2013	Zbiórka odpadów wielkogabarytowych	Zbiórka odpadów wielkogabarytowych prowadzona jest na bieżąco na terenie wszystkich gmin Powiatu Raciborskiego. Głównie odbywa się na zasadzie tzw. „wystawek” - odpady odbierane są sprzed posesji w wyznaczonych i podanych do publicznej wiadomości terminach. W niektórych gminach odpady tego typu dostarczane są również do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).	w trakcie
6.	Podmioty zajmujące się gospodarką odpadami na terenie powiatu	2012-2013	Zbiórka odpadów remontowo-budowlanych	Na terenie gmin Powiatu Raciborskiego, gruz budowlany i inne odpady towarzyszące budowie i remontom mieszkań, usuwane są na zasadzie podstawienia przez podmiot odbierający odpady pojemnika na zlecenie i koszt wytwórcy odpadów. Odpady tego typu dostarczane są również do PSZOK-ów znajdujących się na terenie gmin Powiatu, gdzie przyjmowane są od mieszkańców danej gminy bezpłatnie. Część spośród odpadów budowlanych (np. gruz) wywiezionych na składowiska, wykorzystana była jako warstwa przesypowa odpadów lub do utwardzania terenów. Ponadto część odpadów z tej grupy wykorzystana była przez mieszkańców we własnym zakresie, a także trafiła na „dzikie” wysypiska odpadów.	w trakcie
7.	Gminy, podmioty zajmujące się gospodarką odpadami zwierzęcymi	2012-2013	Zbiórka i transport odpadów zwierzęcych z terenów podlegających poszczególnym gminom powiatu	Zbiórka odpadów zwierzęcych należy do zadań własnych gminy, realizowanych na bieżąco w zależności od potrzeby. W przypadku zalegającej na obszarze danej gminy padliny (np. rowy, pola), Gmina zawiadamia podmiot mający pozwolenie na zbieranie i utylizację odpadów z tej grupy. Podmiot ten po zgłoszeniu organizuje zbiórkę, transport oraz unieszkodliwianie odebranych odpadów zwierzęcych z terenu gminy. Koszty w/w przedsięwzięcia ponoszone są przez Gminy. W przypadku padliny, pochodzącej z gospodarstw domowych - mieszkańcy we własnym zakresie	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				podejmują działania, polegające na zorganizowaniu zbiórki, transportu oraz unieszkodliwiania w/w odpadów.	
8.	Właściciele nieruchomości, Gminy	2012-2013	Usuwanie i rekultywacja „dzikich” wysypisk odpadów	<p>Na obszarze gmin Powiatu Raciborskiego dochodzi do powstawania tzw. „dzikich” wysypisk odpadów - czyli nielegalnych miejsc składowania bądź magazynowania odpadów. Likwidacja „dzikich” wysypisk realizowana jest na bieżąco, w miarę możliwości finansowych danej gminy.</p> <p>W przypadku lokalizacji „dzikiego” wysypiska na terenie danej gminy, ustalany jest sprawca czynu, który zobowiązany jest do uprzątnięcia zanieczyszczonego odpadami terenu na własny koszt. Jeżeli nie uda się ustalić sprawcy, a jest to teren podlegający danej gminie, to koszt usunięcia odpadów pokrywany jest z budżetu tej gminy. Natomiast jeżeli odpady zlokalizowane są na terenie prywatnym (a sprawcy również nie ustalono), koszty wywozu odpadów zobowiązany jest pokryć właściciel tego terenu.</p> <p>Nadmienić należy, że „dzikie” składowiska pojawiają się często w miejscach, z których wcześniej już je likwidowano.</p>	w trakcie
9.	Gmina Rudnik	2012-2013	Wykonanie pełnej inwentaryzacji wyrobów azbestowych	<p>Gmina Rudnik posiadała dane odnośnie występowania wyrobów azbestowych na swoim terenie ze zgłoszeń od ludności - informacje te pozyskano w formie ankietyzacji wśród właścicieli nieruchomości. W porozumieniu z sołtysami uzyskane dane zostały zweryfikowane i uzupełnione o posesje, których właściciele wcześniej nie zgłosili faktu posiadania wspomnianych wyrobów.</p>	wykonano
10.	Starostwo Powiatowe, Gminy	2012-2013	Dofinansowanie do usuwania wyrobów zawierających azbest	<p>Zarówno Starostwo Powiatowe jak i poszczególne gminy Powiatu Raciborskiego dofinansowują działania polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest. W miarę możliwości finansowych gmin, dofinansowanie najczęściej obejmuje odbiór, transport oraz unieszkodliwianie wspomnianych wyrobów (czasami także demontaż) i jest przeznaczone przeważnie dla osób fizycznych.</p> <p>W analizowanych latach Starostwo Powiatowe</p>	w trakcie

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

				udzieliło dotacji na dofinansowanie kosztów związanych z demontażem, usuwaniem i unieszkodliwianiem elementów zawierających azbest dla osób fizycznych z Powiatu Raciborskiego w kwotach: - 55 718,68 w 2012 r., - 63 993,99 w 2013 r.	
11.	Zarządcy składowisk	2012-2013	Prowadzenie monitoringu eksploatacyjnego i poeksploatacyjnego składowiska odpadów, w tym monitoringu gruntowo-wodnego	Na terenie Powiatu Raciborskiego istnieją dwa czynne składowiska, na których prowadzony jest monitoring eksploatacyjny w zakresie zgodnym z obowiązującymi przepisami. Roczny łączny koszt realizacji zadania ponoszony przez zarządców składowisk wynosi ok. 40 tys. zł.	w trakcie
12.	Miasto Racibórz		Rozbudowa składowiska odpadów w Raciborzu przy ul. Rybnickiej 125 o Etap IIB - Rozbudowa kwatery o powierzchni 2,20 ha	Przedsięwzięcie uzyskało pozwolenie na budowę, jednakże w analizowanych latach zadanie nie zostało zrealizowane. Zadanie zostało przeniesione na kolejne lata, a koszt planowanej inwestycji wynosi ok. 5 mln zł.	nie wykonano
13.	EKOLAND	2012-2013	Zakończenie budowy i uruchomienie sortowni odpadów komunalnych selektywnie zebranych w Zabełkowie (gm. Krzyżanowice)	Zadanie zostało wykonane - budowa sortowni została zakończona w 2013 r., natomiast ostateczne uruchomienie instalacji nastąpiło z początkiem 2014 r. Koszt zrealizowanej inwestycji wyniósł ok. 1,5 mln zł.	wykonano

Cel strategiczny:

3.3.4. Ochrona mieszkańców Powiatu Raciborskiego przed szkodliwym oddziaływaniem hałasu w środowisku.

Zadania realizowane w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, dotyczących ochrony przed hałasem:

Zadania własne:

- wspieranie działań mających na celu ograniczenie nadmiernego hałasu

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane w ramach aktualizacji gminnych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Ograniczenie uciążliwości akustycznej pochodzącej ze źródeł przemysłowych odbywa się głównie na drodze administracyjnej, uprawniony organ (Starosta) wydaje decyzję ograniczającą emisję hałasu do określonego poziomu. W zakresie hałasu przemysłowego, jak wykazują kontrole, obserwuje się wyraźnie obniżenie emisji z zakładów produkcyjnych. Jest to efekt głównie wprowadzania nowych technologii oraz warunków, jakie musi spełniać inwestor w zakresie ochrony przed hałasem w przypadku nowych inwestycji.

W utrzymaniu dotychczasowego standardu akustycznego dużą rolę odgrywają mieszkańcy oraz służby kontrolne, odpowiedzialne za kontrole (pomiar) w przypadku zgłoszeń pogorszenia się klimatu akustycznego. Pomiar tak planowe, jak i interwencyjne, są wykonywane głównie przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Poprawiające się standardy życia mieszkańców – również w zakresie komfortu akustycznego w miejscu zamieszkania i pracy, sprawia, że najczęściej to właśnie mieszkańcy danego terenu zwracają baczną uwagę na pojawiający się wzrost hałasu w ich otoczeniu.

W 2012 roku w wyniku postępowania administracyjnego Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad zlecił opracowanie dokumentu „Przeгляд ekologiczny drogi krajowej 45 w ciągu ulicy Kozielskiej w Raciborzu”.

W ramach przeglądu wykonano m.in.:

- pomiarową analizę stanu klimatu akustycznego w otoczeniu rozpatrywanego odcinka drogi,
- identyfikację oraz określenie wielkości terenów zagrożonych hałasem,
- charakterystykę techniczną drogi,
- analizę konieczności utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania w sąsiedztwie drogi.

Analizując wyniki pomiarów stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w punktach pomiarowych. Wartość przekroczeń wynosi maksymalnie 6,6 dB w porze dnia oraz 5,9 dB w porze nocy.

Lp.	Rok realizacji zadania	Opis zadania	Poniesiony koszt [zł.]
1.	2012	Realizacja zadania pn. „Wykonanie stanowiska do pomiaru masy pojazdów w rejonie ulicy Kozielskiej w miejscowości Rudy”.	135.693,18

- modernizacja nawierzchni dróg i chodników

Realizacja zadania:

Realizacja zadania opisana w rozdziale 3.3.1.

- usprawnianie organizacji ruchu drogowego

Realizacja zadania:

Zadanie realizowane na bieżąco przez Powiatowy Zarząd Dróg w Raciborzu, Urząd Miasta w Raciborzu oraz zarządców dróg, polegające zwykle na optymalizacji wykorzystania istniejącego stanu infrastruktury drogowej do bieżących potrzeb.

- ustalanie i egzekwowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku przez właściwe organy

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

i inspekcje ochrony środowiska
<i>Realizacja zadania:</i>
Zadanie realizowane przez Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Katowicach oraz przez zarządców dróg i linii kolejowych. W latach objętych raportowaniem WIOŚ w Katowicach dokonywał pomiarów: w 2012 roku na DK 45 w ciągu ulicy Kozielskiej w Raciborzu, w 2013 roku w dwóch punktach pomiarowych na terenie gminy Kuźnia Raciborska (w miejscowościach Rudy i Kuźnia Raciborska). W chwili wykonywania opracowania nie były jeszcze dostępne wyniki i ocena pomiarów. Należy dodać, iż 1 października 2012 r. ukazało się nowe rozporządzenie MŚ zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109), które zmieniło (podwyższyło) obowiązujące wartości dopuszczalne poziomów hałasu.
- budowa ścieżek rowerowych
<i>Realizacja zadania:</i>
Realizacja zadania opisana w rozdziale 3.3.1.
- remonty nawierzchni oraz chodników na drogach powiatowych (dokumentacja i roboty budowlane)
<i>Realizacja zadania:</i>
Realizacja zadania opisana w rozdziale 3.3.1.
- tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymogami obowiązujących przepisów prawnych w zakresie ochrony środowiska
<i>Realizacja zadania:</i>
W roku 2012 nie tworzono stref ograniczonego użytkowania na terenie Powiatu Raciborskiego. W roku 2013, zgodnie z wnioskami z przeglądu ekologicznego dla ul. Kozielskiej w Raciborzu, podjęto próbę wprowadzenia obszaru ograniczonego użytkowania. W związku z powyższym Zarząd Powiatu Raciborskiego przekazał Radzie Powiatu projekt uchwały w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla drogi krajowej Nr 45 w ciągu ulicy Kozielskiej w Raciborzu. Projekt uchwały został wprowadzony pod obrady XXXIV sesji Rady Powiatu Raciborskiego w dniu 29 października 2013 r. i poddany głosowaniu, jednak Rada Powiatu Raciborskiego była przeciwna przyjęciu proponowanego rozwiązania. Jedną z możliwych przyczyn decyzji Radnych mogło być uwzględnienie wniosków ze spotkania konsultacyjnego przeprowadzonego w dniu 2 lipca 2013 r. z zainteresowanymi mieszkańcami Raciborza, na którym wszyscy obecni jednogłośnie sprzeciwili się utworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania.

Cel strategiczny:

3.3.5. Ochrona mieszkańców Powiatu Raciborskiego przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

Zadania realizowane w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego dotyczące ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym:

Zadania własne:

- tworzenie obszarów ograniczonego użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska

Realizacja zadania:

W latach 2012-2013 nie tworzono stref ograniczonego użytkowania na terenie Powiatu Raciborskiego.

Cel strategiczny:

3.3.6. Promocja i wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Zadania realizowane w dziale „Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego” w ramach kierunków określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego dotyczące odnawialnych źródeł energii:

Zadania własne:

- upowszechnianie informacji o rozmieszczeniu i możliwościach technicznych wykorzystania potencjału energetycznego poszczególnych rodzajów odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących odnawialne źródła energii, wspomaganie wykorzystania odnawialnych źródeł energii m.in. w obrębie budynków komunalnych i mieszkalnych.

Realizacja zadania:

Władze Powiatu Raciborskiego wspierają przedsięwzięcia, wykorzystujące odnawialne i ekologiczne źródła energii. Informacje umieszczane są na stronie internetowej Powiatu oraz w lokalnych mediach. Poza tym w lokalnej prasie umieszczane są artykuły promujące działania na rzecz poszanowania energii, zwiększania efektywności energetycznej, a tym samym obniżenia emisji zanieczyszczeń do środowiska.

W budynkach komunalnych jak i prywatnych na terenie powiatu obserwuje się stałe dążenie do ograniczenia stosowania węgla jako podstawowego nośnika energii cieplnej – na rzecz innych nośników – zwłaszcza oleju opałowego i gazu. Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii cieszy się na terenie powiatu coraz większym zainteresowaniem.

4. MONITORING SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU I JEGO AKTUALIZACJI

Nadzór nad realizacją programu w praktyce oznacza określenie zasad zarządzania nim wraz z ustaleniem mechanizmu monitorowania jego realizacji. Program Ochrony Środowiska Powiatu jest dokumentem o charakterze strategicznym. Stanowi instrument wspomagający realizację prawa miejscowego, pozostając w ścisłym związku z planami zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin, decyzjami o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzjami związanymi z realizacją przedsięwzięć w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, utrzymaniem terenów zielonych i innych. Zarząd Powiatu posiada kompetencje pozwalające mu realizować zawarte w programie cele i zadania. Aby jednak ta realizacja przebiegała spójnie z polityką regionalną konieczne jest przygotowanie struktur administracyjnych do ścisłej współpracy z organami dysponującymi znacznie szerszymi uprawnieniami wynikającymi z ich kompetencji.

Organ wykonawczy Powiatu w celu realizacji polityki ekologicznej państwa sporządza Powiatowy Program Ochrony Środowiska, który podlega zaopiniowaniu poprzez Urząd Marszałkowski..

Z punktu widzenia pełnionej roli w realizacji programu można wyodrębnić cztery grupy podmiotów uczestniczących w nim. Są to:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu programem,
- podmioty realizujące zadania programu, w tym instytucje finansujące,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty programu,
- społeczność powiatu jako główny podmiot odbierający wyniki działań programu.

Główna odpowiedzialność za realizację programu spoczywa na Zarządzie Powiatu, który składa Radzie Powiatu Raciborskiego raporty z wykonania programu. Powiat współdziała z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla wojewódzkiego, ponadto współdziała z instytucjami administracji rządowej, w dyspozycji których znajdują się instrumenty kontroli i monitoringu. Instytucje te kontrolują respektowanie prawa, prowadzą monitoring stanu środowiska (WIOŚ), prowadzą monitoring wód (RZGW).

W obowiązującym w latach sprawozdawczych 2012-2013 Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego zostały określone skwantyfikowane wskaźniki postępów i skutków realizacji ww. programu. Porównanie kolumn z poszczególnymi wskaźnikami określa wstępnie (gdyż okres 2 letni jest zbyt krótki, aby mówić o zdecydowanej tendencji zmiany). Poniżej przedstawiono tabelę monitorowania, z dostępnymi w czasie przygotowania raportu wskaźnikami – w tym przypadku ujęto w celu porównania również rok wcześniejszy – 2011, gdyż w chwili opracowywania raportu większość wskaźników za rok 2013 będzie dostępna dopiero w II półroczu 2014 roku). Przedstawione wskaźniki zostały ustalone na podstawie danych pozyskanych w Starostwie Powiatowym, GUS, WIOŚ w Katowicach oraz na podstawie ustaleń własnych.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Tabela. Wskaźniki monitoringu dla Powiatu Raciborskiego

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
Ochrona przyrody i krajobrazu					
1.	Powierzchnia prawnie chroniona ogółem (bez obszarów Natura 2000) - dane wg GUS	19 836,0 ha	19 836,0 ha	19 836,0 ha	Bez zmian
2.	Obszary NATURA 2000	1. PLH 240010 – Stawy Łęczczok 2. PLH 240013– Graniczny Meander Odry 3. PLH 240040– Las koło Tworkowa 4. PLH 240003 – Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	1. PLH 240010 – Stawy Łęczczok 2. PLH 240013– Graniczny Meander Odry 3. PLH 240040– Las koło Tworkowa 4. PLH 240003 – Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	1. PLH 240010 – Stawy Łęczczok 2. PLH 240013– Graniczny Meander Odry 3. PLH 240040– Las koło Tworkowa 4. PLH 240003 – Stawy Wielikąt i Las Tworkowski	Bez zmian
3.	Parki Krajobrazowe	19 674,0 Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Gmina Kuźnia Raciborska, Kornowac, Nędza i Racibórz	19 674,0 Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Gmina Kuźnia Raciborska, Kornowac, Nędza i Racibórz	19 674,0 Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – Gmina Kuźnia Raciborska, Kornowac, Nędza i Racibórz	Bez zmian
4.	Rezerваты	396,2 Łęczczok – Gmina Racibórz i Nędza	396,2 Łęczczok – Gmina Racibórz i Nędza	396,2 Łęczczok – Gmina Racibórz i Nędza	Bez zmian
5.	Obszary chronionego krajobrazu	162,0 Meandry Rzeki Odry – Gmina Krzyżanowice	162,0 Meandry Rzeki Odry – Gmina Krzyżanowice	162,0 Meandry Rzeki Odry – Gmina Krzyżanowice	Bez zmian
6.	Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	brak	brak	brak	Bez zmian
7.	Użytki ekologiczne	3,3 ha Starorzecze przy klasztorze w Rudach- Gmina Kuźnia Raciborska (2,1 ha) Łąka trzęślicowa w Małej Nędzy- Gmina Nędza (1,2 ha)	3,3 ha Starorzecze przy klasztorze w Rudach- Gmina Kuźnia Raciborska (2,1 ha) Łąka trzęślicowa w Małej Nędzy- Gmina Nędza (1,2 ha)	3,3 ha Starorzecze przy klasztorze w Rudach- Gmina Kuźnia Raciborska (2,1 ha) Łąka trzęślicowa w Małej Nędzy- Gmina Nędza (1,2 ha)	Bez zmian
8.	Pomniki przyrody	62	62	62	Liczba pomników przyrody nie uległa zmianie.
Lasy					
9.	Lesistość powiatu [%]	24,5	24,5	b.d.	Bez zmian
Jakość wód podziemnych i powierzchniowych					

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
10.	Jakość wód podziemnych	Nr 1194 Tworków: III klasa, Nr 2701 Krzanowice: IV klasa, Nr 2702 Rudyszwałd: IV klasa	Nr 591 Brantolka: IV klasa, Nr 1114 Racibórz- III klasa, Nr 1194 Tworków: III klasa, Nr 1637 Owsiszczce: IV klasa, Nr 2701 Krzanowice: III klasa, Nr 2702 Rudyszwałd: IV klasa	Nr 1194 Tworków: IV klasa, Nr 1637 Owsiszczce: III klasa, Nr 2701 Krzanowice: III klasa, Nr 2702 Rudyszwałd: IV klasa	Stan wód podziemnych na terenie powiatu ocenia się jako dobry stan chemiczny (III klasa) i słaby stan chemiczny (IV klasa). Jakość wód badanych w punkcie pomiarowym Tworków uległa pogorszeniu (z III do IV klasy). Poprawiła się natomiast jakość wód badanych w ppk Owsiszczce (z IV klasy na III klasę) oraz w ppk Krzanowice (z IV klasy na III klasę). Bez zmian pozostaje jakość wód badanych w ppk Rudyszwałd.
11.	Jakość wód powierzchniowych	Badania monitoringu jakości wód powierzchniowych na terenie Powiatu Raciborskiego prowadzono w 3 punktach pomiarowo-kontrolnych: 1. Odra- w Chałupkach – stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany 2. Odra – w Krzyżanowicach – stan/potencjał ekologiczny: słaby 3. Ruda- ujście do Odry- stan/potencjał ekologiczny: słaby	Badania monitoringu jakości wód powierzchniowych na terenie Powiatu Raciborskiego prowadzono w 3 punktach pomiarowo-kontrolnych: 4. Odra- w Chałupkach – stan/potencjał ekologiczny: umiarkowany 5. Odra – w Krzyżanowicach – stan/potencjał ekologiczny: słaby 6. Ruda- ujście do Odry- stan/potencjał ekologiczny: słaby	W momencie opracowania dokumentu nie brak wyników pomiarów za 2013 rok.	Stan/potencjał ekologiczny wód badanych rzek ocenia się w jednym ppk jako umiarkowany, w pozostałych dwóch ppk jako słaby.
Gospodarka wodno - ściekowa					
12.	Zwodociągowanie powiatu i poszczególnych gmin w [%]:	Powiat: 93,6 Racibórz: 95,7 Kornowac: 86,3 Krzanowice: 89,6 Krzyżanowice: 90,6 Kuźnia R.: 90,1 Nędza: 94,8 Pietrowice Wielkie: 95,0 Rudnik: 94,7	Powiat: 93,6 Racibórz: 95,7 Kornowac: 86,3 Krzanowice: 89,6 Krzyżanowice: 90,7 Kuźnia R.: 90,1 Nędza: 94,8 Pietrowice Wielkie: 95,0 Rudnik: 94,8	*	Poziom zwodociągowania powiatu utrzymał się w latach 2011-2012 na stałym pułapie. Dane za rok 2013 będą dostępne w GUS w III kwartale 2014r.
13.	Skanalizowanie powiatu i poszczególnych gmin w [%]:	Powiat: 50,0 Racibórz: 84,3 Kornowac: 6,9 Krzanowice: 41,1 Krzyżanowice: 0,0 Kuźnia R.: 31,0 Nędza: 0,0	Powiat: 50,0 Racibórz: 84,3 Kornowac: 6,3 Krzanowice: 41,1 Krzyżanowice: 0,0 Kuźnia R.: 31,1 Nędza: 0,0	*	Poziom skanalizowania powiatu utrzymał się w latach 2011-2012 na stałym pułapie (w gminie Rudnik nastąpił nieznaczny wzrost poziomu skanalizowania). Dane za rok 2013 będą dostępne w GUS w

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
		Pietrowice Wielkie: 0,0 Rudnik: 22,4	Pietrowice Wielkie: 0,0 Rudnik: 23,8		III kwartale 2014r.
14.	Długość kanalizacji sanitarnej w [km]	211,1	216,9	*	Zanotowano wzrost długości sieci kanalizacji sanitarnej w latach 2011-2012 o 5,8 km (2,7 %). Dane za rok 2013 będą dostępne w GUS w III kwartale 2014r.
15.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków: - biologiczne: - z podwyższonym usuwaniem biogenów	4 1	4 1	*	Bez zmian
Ochrona powietrza atmosferycznego					
16.	Stężenie średnioroczne NO ₂ [µg/m ³]	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Na terenie Powiatu Raciborskiego WIOŚ w Katowicach nie przeprowadzał pomiarów zanieczyszczeń powietrza w latach 2011-2013.
17.	Stężenie średnioroczne SO ₂ [µg/m ³]	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	
18.	Stężenie średnioroczne benzeny [µg/m ³]	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	
19.	Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego [µg/m ³]	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	
20.	Liczba przekroczeń wartości dopuszczalnej poziomu 24-godzinnego pyłu zawieszonego PM10 wynoszącej 50 µg/m ³ .	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	Nie prowadzono pomiarów.	
21.	Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w <u>strefie śląskiej</u>	Pył zawieszony PM10, PM2,5, benzo(a)piren, ozon (ochrona zdrowia)	Pył zawieszony PM10, PM2,5, benzo(a)piren, SO ₂ , ozon (ochrona zdrowia)	*	
22.	Emisja zanieczyszczeń pyłowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych	183	171	*	W latach 2011-2012 emisja zmniejszyła się o 12 Mg/rok (ok. 6,5 %).

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
23.	Emisja zanieczyszczeń gazowych [Mg/rok] z zakładów szczególnie uciążliwych	103 881	108 787	*	W latach 2011-2012 emisja zwiększyła się o 4 906 Mg (ok. 4,7%).
24.	Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń [Mg/rok]: - pyłowe: - gazowe:	7 241 618	6 340 551	*	W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń zmniejszeniu uległa liczba zatrzymanych zanieczyszczeń pyłowych o 90,1 Mg/rok (ok. 12,4 %), zmniejszeniu uległa także liczba zatrzymanych zanieczyszczeń gazowych o 67 Mg (ok. 10,8 %).
Ochrona przed hałasem					
25.	Miejsca gdzie poziom hałasu przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów	Nie prowadzono pomiarów.	Pomiary na DK 45 w ciągu ulicy Kozielskiej w Raciborzu: stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów dźwięku w punktach pomiarowych - wartość przekroczeń wynosi maksymalnie 6,6 dB w porze dnia oraz 5,9 dB w porze nocy.	W 2013 roku WIOŚ w Katowicach wykonywał pomiary oddziaływania hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu w dwóch punktach pomiarowych na terenie gminy Kuźnia Raciborska (w miejscowościach Rudy i Kuźnia Raciborska). W chwili wykonywania opracowania nie były jeszcze dostępne wyniki i ocena pomiarów.	W 2012r. wg dokonanych pomiarów doszło do przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomu hałasu zarówno w porze dziennej, jak i nocnej. Rozpatrywane wyniki pomiarów hałasu komunikacyjnego funkcjonowały w czasie obowiązywania rozporządzenia MŚ z dnia 14 czerwca 2007r. (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Nowe rozporządzenie MŚ z dnia <u>1 października 2012 r.</u> zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2012 r. poz. 1109) – zmieniło (podwyższyło) obowiązujące wartości dopuszczalne poziomów hałasu. Skutkuje to tym, iż część obszarów przekroczeń i wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych – w świetle aktualnego rozporządzenia – do obszarów przekroczeń mogą już nie należeć.
Promieniowanie elektromagnetyczne					

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
26.	Miejsca gdzie poziom pól elektromagnetycznych przekracza wartości dopuszczalne wg obowiązujących przepisów, wyniki pomiarów w ppk.	brak przekroczeń: Rudy: 0,18 V/m, Bieńkowice: 0,26 V/m	Nie przeprowadzono pomiarów	brak przekroczeń: Krzanowice: 0,17 V/m, Pietrowice Wielkie: 0,26	bez zmian
Poważne awarie					
27.	Liczba poważnych awarii i miejscowych zagrożeń w ciągu roku: - duże: - średnie: - lokalne: - małe:	0 2 11 645	0 6 447 132	0 6 417 80	Nie występowały poważne awarie w dużej skali.
Gospodarka odpadami					
<p>Znowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. jedn. Dz. U. z 2012 poz. 391 z późn. zm.), zniósła obowiązek sporządzania powiatowych i gminnych Planów Gospodarki Odpadami oraz dwuletnich sprawozdań z ich realizacji. Wspomniana ustawa wprowadziła natomiast obowiązek sporządzania przez gminy rocznych - sprawozdania oraz analizy - z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.</p> <p>Wytyczne zawarte w Planach Gospodarki Odpadami - krajowym i wojewódzkim - dotyczące wskaźników monitorowania celów w gospodarce odpadami zarówno komunalnymi jak i pochodzącymi z sektora gospodarczego, nie odnoszą się do szczebla powiatowego. Odpady komunalne podlegają pod kompetencje gmin, natomiast sektor gospodarczy składa sprawozdania do Urzędu Marszałkowskiego.</p> <p>Wobec powyższego zrezygnowano z określenia wartości wskaźników monitorowania celów dotyczących gospodarki odpadami - nie odnoszą się one do powiatu.</p>					
Nakłady inwestycyjne na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska					
53.	Nakłady na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska ogółem [zł.]	Powiat Raciborski razem – 24 734 282,39 w tym: • Racibórz – 16 453 301,64 • Kornowac – 279 564,05 • Krzanowice – 1 209 464,38 • Krzyżanowice – 2 646 870,80 • Kuźnia R. – 1 931 262,96 • Nędza – 1 225 389,86 • Pietrowice W. – 663 922,93 • Rudnik – 324 505,77	Powiat Raciborski razem – 20 035 745,24 w tym: • Racibórz – 12 305 144,69 • Kornowac – 382 257,38 • Krzanowice – 1 372 608,22 • Krzyżanowice – 2 379 043,28 • Kuźnia R. – 1 848 303,87 • Nędza – 834 244,54 • Pietrowice W. – 622 645,61 • Rudnik - 291 497,65	*	W stosunku do roku 2011 w roku 2012 nastąpił spadek nakładów na ochronę środowiska i gospodarkę wodną w Powiecie Raciborskim o ok. 19 %.
	w tym ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu [zł]:	Powiat Raciborski razem – 933 235,73 w tym: • Racibórz – 421 202,47 • Kornowac – 27 872,00 • Krzanowice – 0 • Krzyżanowice – 269 018,41	Powiat Raciborski razem – 1 220 262,23 w tym: • Racibórz – 717 860,34 • Kornowac – 0 • Krzanowice – 0 • Krzyżanowice – 274 737,38	*	W czasie przygotowywania raportu nie są jeszcze dostępne dane za 2013 rok w biuletynach GUS.

**RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA POWIATU RACIBORSKIEGO ZA LATA 2012-2013**

Lp.	Wskaźnik	Stan 2011r.	Stan 2012r.	Stan 2013r.	Diagnoza – tendencje zmian
		<ul style="list-style-type: none"> • Kuźnia R. – 0 • Nędza – 0 • Pietrowice W. – 215 142,85 • Rudnik - 0 	<ul style="list-style-type: none"> • Kuźnia R. – 0 • Nędza – 0 • Pietrowice W. – 227 664,51 • Rudnik - 0 		
	w tym: nakłady na gospodarkę ściekową i ochronę wód [zł].	Powiat Raciborski razem – 1 913 255,44w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Racibórz – 550 096,52 • Kornowac – 0,00 • Krzanowice – 5 658,00 • Krzyżanowice – 0,00 • Kuźnia R. - 600 000,00 • Nędza – 757 500,92 • Pietrowice W. – 0 • Rudnik - 0 	Powiat Raciborski razem – 1 934 987,08 w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Racibórz – 911 618,35 • Kornowac – 0 • Krzanowice – 0,00 • Krzyżanowice – 28 991,00 • Kuźnia R. – 600 000,00 • Nędza – 394 377,73 • Pietrowice W. – 0 • Rudnik - 0 	*	

Dane wg www.stat.gov.pl oraz z informacji pozyskanych ze Starostwa Powiatowego oraz z Urzędów Gmin

** dane z pomiarów za 2013 rok będą dostępne w II półroczu 2014 roku w raportach GUS i Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska*

6. OCENA STOPNIA ROZBIEŻNOŚCI POMIĘDZY PRZYJĘTYMI CELAMI A ICH WYKONANIEM, WERYFIKACJA PRZYJĘTYCH ZADAŃ, OCENA WYKONANIA

Przyjęte w Programie Ochrony Środowiska priorytety, cele i zadania zgodne były z kierunkami Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Stanowiły przełożenie celów Polityki Ekologicznej Państwa na szczebel Powiatu. Stanowi to niekiedy bardzo trudne zadanie, z jednej strony wobec skromności dyspozycyjnych środków na ochronę środowiska, a z drugiej strony ogrom potrzeb bieżących mieszkańców powiatu. Realizacja przyjętego Programu w miarę jego realizacji stwarza niekiedy problemy, tak natury finansowej (trudność w pozyskaniu środków finansowych) jak i innej natury (np. zmieniające się potrzeby bieżące mieszkańców, czynniki zewnętrzne, zmiana ustawodawstwa etc.) Duża część zadań zawartych w Programie wpisuje się w pożądaną przez ogół mieszkańców powiatu kierunki – np. poprawę stanu wód, rozbudowę sieci wodno – kanalizacyjnej, poprawę jakości powietrza atmosferycznego, zmniejszenie uciążliwości hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Analizując przyjęte w Programie Ochrony Środowiska zadania należy zauważyć:

- zrealizowane zostały najważniejsze zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, edukacji ekologicznej, ochrony przyrody,
- dodatkowo w różnych komponentach środowiska zrealizowano zadania sklasyfikowane jako „inne” (nie ujęte bezpośrednio w Programie)
- powodem braku realizacji części zadań były zwłaszcza:
 - o braki środków finansowych na realizację niektórych zadań,
 - o bieżąca ocena sytuacji i potrzeb na terenie powiatu.

7. DIAGNOZA, PROPOZYCJE NOWYCH PRIORYTETÓW I KRYTERIÓW ICH WYŁONIENIA.

Przeprowadzona analiza zakresu i stopnia realizacji zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego odbywała się w czasie obowiązywania Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego. Realizacja tego celu osiągnana będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne (w tym wdrażanie postanowień Traktatu Akcesyjnego), tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. W ten sposób realizacja krajowej polityki ekologicznej wpisywać się będzie w osiągnięcie celów tej polityki na poziomie całej Wspólnoty.

Osiągnięciu powyższych celów służyć ma realizacja następujących priorytetów i zadań, określona w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego, zgodnych z obecną Polityką ekologiczną państwa:

1. Kierunki działań systemowych polegające na:

- uwzględnianiu zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych,
- aktywizacji rynku na rzecz ochrony środowiska,
- zarządzaniu środowiskowym,
- udziale społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska,
- rozwoju badań i postępie technicznym,
- odpowiedzialności za szkody w środowisku,
- uwzględnianiu aspektu ekologicznego w planowaniu przestrzennym.

2. Ochrona zasobów naturalnych polegająca na:

- ochronie przyrody,
- ochronie i zrównoważonym rozwoju lasów,
- racjonalnym gospodarowaniu zasobami wodnymi,
- ochronie powierzchni ziemi,
- gospodarowaniu zasobami geologicznymi.

3. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego polegająca na działaniach w obszarach:

- środowisko a zdrowie,
- jakość powietrza,
- ochrona wód,
- gospodarka odpadami,
- oddziaływanie hałasu i pól elektromagnetycznych,
- substancje chemiczne w środowisku.

Cele i priorytety obecnego Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego są zgodne z celami i priorytetami aktualnej Polityki Ekologicznej Państwa.

8. STRESZCZENIE

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w powiecie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska na wszystkich szczeblach – od krajowego do gminnego – jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Analizując realizację programu na poziomie powiatowym należy pamiętać, że praktycznie zadania o charakterze wykonawczym, czyli mające bezpośredni wpływ na stan środowiska i związane z jego ochroną przed szkodliwym oddziaływaniem, obciążają nie tylko samorząd powiatu, ale również w dużym stopniu samorządy gminne oraz podmioty gospodarcze. Charakter zadań z zakresu ochrony środowiska wykonywany przez samorząd powiatowy wpływa na możliwości bezpośredniej i pośredniej ochrony środowiska na terenie powiatu.

W niniejszym opracowaniu przedstawiono zadania, które były realizowane w ramach przyjętego przez Radę Powiatu „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego”.

Do najważniejszych zadań można zaliczyć:

- budowę i modernizację dróg,
- zadania w zakresie ochrony powietrza, ochrony przyrody i gleb,
- edukację ekologiczną.

Podsumowując należy zauważyć, iż większość zadań została zrealizowana lub jest realizowana sukcesywnie na bieżąco. Niektóre z zadań pozostających do realizacji będą realizowane w kolejnych okresach obowiązywania Programu Ochrony Środowiska (którego okres obowiązywania to 4 lata).

9. LITERATURA.

1. Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 – Warszawa 2008 r.
2. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Raciborskiego na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019.
3. Sprawozdanie opisowe z realizacji budżetu Powiatu Raciborskiego za lata 2012 i 2013.
4. www.stat.gov.pl – GUS.
5. Raporty o stanie środowiska w województwie śląskim, WIOŚ Katowice,
6. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego.
7. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 – Warszawa 2010 r.
8. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/index.php>
9. Statystyczne Vademecum Samorządowca GUS.
10. Informacja o działaniach komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Raciborzu w 2012 i 2013 roku.
11. Plan Zarządzania Kryzysowego Starostwo Powiatowe w Raciborzu.
12. Plan operacyjny ochrony przed powodzią, Starostwo Powiatowe w Raciborzu.
13. Rejestr zawierający informacje o osuwiskach i ruchach masowych ziemi na terenie Powiatu Raciborskiego.
14. Materiały przygotowywane przez Referat Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Rolnictwa Starostwa Powiatowego w Raciborzu.
15. Rejestr Form Ochrony Przyrody, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.
16. Statystyki Powiatowej Komendy Straży Pożarnych w Raciborzu.